

Eylemler karşısında uygulanan fiili gözaltılar eşliğinde ters kelepçe takılması, sağlık muayenelerinin yapılaş tarzı, fiili gözaltılar ve sağlık muayeneleri esnasında kolluk görevlilerince gerçekleştirilen, işkence ve kötü muamele boyutlarına varan cebir ve şiddet eylemleri **HUKUKA AÇIKÇA AYKIRIDIR**. Kolluk kuvvetlerinin, eylemlere müdahale vasfı altında uyguladığı güç ve fiili gözaltılar; ölçülü ve orantılı olmanın ötesindedir.

Buradan hareketle, KızBaşına olarak yaşanan hukuksuzluklara dair bilinmesi gerekenleri ve başvurulabilecek ivedi yolları paylaşıyoruz:

1

Gözaltı, bir suç şüphesiyle yakalanan şahsın cumhuriyet savcısının talimatı ile nezarethanede tutulmasıdır. Dolayısıyla gözaltı kararı verme yetkisi cumhuriyet savcısına ait olup polisin doğrudan gözaltına alma yetkisi yoktur. Polis ancak suçüstü halin varlığında doğrudan yakalama yapabilir. Söz konusu eylemler esnasında polisin yetkisi olmadığı halde yaptığı gözaltılar **kanuna aykırıdır**.

2

Yakalanan veya tutuklanarak bir yerden bir yere nakledilen kişilere, kaçacaklarına veya kendisi ya da başkalarının hayat ve beden bütünlükleri bakımından tehlike arz ettiğine ilişkin belirtilerin varlığı durumunda kelepçe takılabilir. Polisin öğrencileri yakalayıp kelepçeleyerek otobüste tutması **hukuka aykırıdır**.

3

Polisin yakalama sebebini kişiye derhal bildirme yükümlülüğü vardır. "Yolda yürüyen" kişilerin sebepsiz yere alıkoyulmaları, **kişi hürriyetlerinin ihlalidir**.

4

Polis yakalamadan sonra kişileri derhal polis merkezine götürmekle yükümlüdür. Polislerin yapmış olduğu otobüste/bahçede bekletme eylemleri **hukuka aykırıdır**.

5

Kişi kendisine veya başkasına yönelmiş olan haksız saldırıya karşı orantılı şekilde savunma yapabilme hakkına sahiptir. Kimse haksız saldırı karşısında direnç göstermemeye zorlanamaz. Meşruluğu olmayan ve orantısız şiddetine karşı koymak **meşru müdafaa kapsamındadır**.

6

Polis, avukatı olmadan kişiyi ifade vermeye zorlayamaz. Hukuki yardım talep edilmesi halinde polis bu talebi engelleyemez. Kişi müdafii seçecek durumda olmadığını beyan ederse talebi halinde **baro tarafından kendisine müdafii tayin edilir. Kişi 18 yaşını bitirmemiş yahut sağır veya dilsiz veya kendini savunamayacak kadar malul ise talebi aranmadan Baro tarafından müdafii tayin edilir**.

7

Kişiler avukatlarıyla polisin dinlemeyeceği bir yerde **konuşma hakkına sahiptir**.

8

Gözaltı bitiminden sonra doktor muayenesinden geçirilme halinde; muayene esnasında odada **polis bulunması hukuka aykırıdır ve bulunduğu takdirde çıkarılması istenmelidir.**

9

Kanuna göre gözaltı süresi 24 saat olsa da bu süre kimi durumlarda arttırılabilir. Bu süreçte yapılması gereken en doğru şey avukatınızın gelmesini beklemektir. **Sakin olun, kimse sizi ifade vermeye zorlayamaz, avukat huzurunda gerçekleşmeyen ifade de mahkemede aleyhinize delil olarak kullanılamaz.**

10

Polisin veya başka bir kolluk görevlisinin sizi imzalamaya zorladığı ya da imzalamanızı istediği **hiçbir belgeyi imzalamak zorunda değilsiniz.** Sizi zorlamamış dahi olsalar içeriğini anlamadığınız, gerçekleri yansıtmayan veyahut itiraz ettiğiniz bir içeriği barındıran metinleri imzalamak sizin için olumsuz sonuçlar doğurabilecektir.

11

Kanuna göre polis yakaladığı kişinin **yakınlarına haber vermek zorundadır.** Ancak polisin yakınlarınıza haber vermediği durumlarda bunu avukatınızdan talep edebilirsiniz.

12

Meydana gelen **her hukuka aykırılığı belgelemeli, bu belgeleri uygun şekilde depolamalı ve avukatınızla paylaşmalısınız.** Bu belgelerin varlığı ve avukatınızın bilgilendirilmesi daha sonrasında işleyecek süreçte size yöneltilen suçlamalar ve haklarınızın ispatı açısından büyük önem taşıyacaktır. Örneğin; gözaltına alınma saatinizi, gözaltına alındığınız yerin, işlemi yapan memurun adının ve yazılan her şeyin kayıtlara doğru geçip geçmediğine dikkat edin ve herhangi bir yanlışlık yapılmasına müsaade etmeyin.

13

Telefonunuzun sizden alınması için savcılık tarafından verilen el koyma kararı olması gerekir. **El koyma kararı olmadıkça gözaltı süresince kolluk güçleri telefonunuzu sizden almaz, şifresini vermeye, içindeki bilgi ve verilere erişmeye veya sizleri bunları paylaşmaya sizi zorlayamaz.**

14

Gözaltının bitimiyle birlikte polis merkezinden ya da savcılıktan serbest bırakılırsınız. Bundan sonra gözaltına alındığınıza dair **düzenlenen belgeyi talep etme hakkınız olduğunu unutmayın.** Aynı zamanda bahsedilen gözaltına alınma belgesinin ilgili memurca düzenlenmemiş olması görevi kötüye kullanma suçunu oluşturur.

15

İşkence veya kötü muameleyle karşılaşırsınız buna sessiz kalmayın. Kanunu icra eden kolluk görevlileri bu haklarını kullanırken bazı sınırlara tabidir. **İşkence ve kötü muamele suçtur ve kolluk görevlileri bu suçu bir hak gibi kullanamazlar.** Böyle bir muamele ile karşılaşırsanız derhal avukatınıza başvurun.

Gözaltı

muayenesinde dikkat edilmesi gerekenler;

1. Muayenede polis bulunamaz.
2. Muayene kelepçe ile yapılmaz.
3. Polis güçleri muayene esnasında dışarı çıkarılmadıysa veya muayene kelepçe ile gerçekleştiyse bu durum raporda belirtilmelidir.
4. Kişiyi muayene için getiren kolluk memurlarının veya muayene sırasında bulunan diğer kişilerin kimlik bilgileri rapora kaydedilmelidir. Hekim muayene edeceği kişiye kendisini tanıtmalıdır ve muayene sonrasında verilen raporda hekimin adı ve soyadı mutlaka bulunmalıdır.
5. Muayenenin her aşamasında onay alınmalıdır.
6. Muayene de doktor tam beden muayenesiyle birlikte ruhsal değerlendirme de yapmalıdır.
7. Muayene sonrası oluşturulan raporun bir nüshası da muayene edilene verilir.
8. Kişiyi muayene için getiren kolluk memurlarının veya muayene sırasında bulunan diğer kişilerin kimlik bilgileri rapora kaydedilmelidir.
9. Avukatlar bahsedilen pusulardan herhangi bir aşamasında eksiklik tespit ederse tekrar muayene için AİHM'e, tıbbi etik ihlal varsa Tabip Odasına başvurmalıdır.
10. Muayene olan geçilen aşamaları takip ederek ihlallerin varlığı halinde uyarıda bulunarak haklarını korunmasını talep etme hakkına sahiptir.